

การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

DEVELOPMENT OF CAUSAL RELATIONSHIP MODEL AFFECTING INCLUSIVE SECONDARY SCHOOL EFFECTIVENESS

รุ่งชีวา สุขศรี/ ROONGCHEEWA SOOKSRI¹

พรรณี สุวัตถิ / PANNEE SUWATTHEE²

พิชญาภา ยืนยาว/ PITCHAYAPA YUENYAW³

จตุรงค์ อินทรรุ่ง/ CHATURONG INTRARAROONG⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา 2) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา และ 3) พัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียนพิการ และผู้ปกครองนักเรียนพิการ จำนวน 666 คน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 248 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามสร้างขึ้นโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร บรรยากาศองค์การ และการวางแผนกลยุทธ์

¹นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา แขนงวิชาการบริหารการศึกษาเพื่อการพัฒนา

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

³อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

⁴อาจารย์ ดร. อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละตัวแปรของโมเดลการวิจัยถือเป็นองค์ประกอบที่แท้จริงสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ค่าอิทธิพลรวมสูงสุดของแต่ละองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับ ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.77 บรรยากาศองค์การมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.28 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.36 การวางแผนกลยุทธ์มีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.60 ส่วนพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.05

3. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ องค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของประสิทธิผลโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 79

คำสำคัญ: รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ประสิทธิผลโรงเรียน โรงเรียนเรียนร่วม

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the factors that affect inclusive secondary school effectiveness; 2) explore the causal relationship model that affects inclusive secondary school effectiveness; and 3) develop the causal relationship model that affects inclusive secondary school effectiveness. The samples were 666 participants, including; school administrators, special education teachers, and parents of special education students from 248 inclusive demonstration schools in 2012 academic year derived by multi-stage random sampling. The research instruments were interview forms and questionnaires, constructed by the researcher. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, confirmatory factor analysis, and path analysis. The data from the interviews were analyzed by content analysis. The results were as follows.

1. There were four factors that affected the inclusive secondary school effectiveness. These factors, ranging from the highest to the lowest effect, were leadership characteristics of administrators, administrators' behaviors, organizational climate and strategic planning.

2. The casual relationship model affecting inclusive secondary school effectiveness showed that the observable variables in each latent construct of the theoretical model were consistent with the results of factor analysis. Overall, the highest total effect

was statistically different at .05 level. In detail, in descending order from highest total effect to lowest, leadership characteristics of administrators had an indirect effect at 0.77. The organizational climate had a direct effect at 0.28 and indirect effect at 0.36. The strategic planning had a direct effect at 0.06, and the administrators' behaviors had a direct effect at 0.05.

3. The developed causal relationship model affecting the inclusive secondary school effectiveness was consistent with the empirical data. All factors could explain the analysis of variance of the school effectiveness at 79 percent.

Keywords: causal relationship model, school effectiveness, inclusive school

บทนำ

การได้รับการศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และถือเป็นหลักสากลในการจัดการศึกษา สำหรับประชาชน ประเทศไทยได้จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงสิทธิทางการศึกษาตามหลักสิทธิมนุษยชน มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ซึ่งรัฐได้มีการบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบ การศึกษาอย่างมีมาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละประเภทในหลาย รูปแบบ

การเรียนร่วมเป็นรูปแบบการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งในหลายรูปแบบสำหรับการจัดการศึกษา คนพิการที่เป็นนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์การสร้างและกระจายโอกาส ทางการศึกษา ซึ่งจากรายงานความก้าวหน้าการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ตามนโยบายด้านการจัดการศึกษาให้แก่ผู้พิการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556: 15-16) การเรียนร่วมรูปแบบของการจัดการภายใต้โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยมีเด็กพิการ เข้าเรียนตามโครงการดังกล่าวประมาณ 6 แสนกว่าคน และรายงานของกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 1) ในปีการศึกษา 2554 มีโรงเรียนเรียนร่วมเพิ่มขึ้นเป็น 15,530 โรงเรียน

จากนโยบายและการดำเนินการของรัฐในด้านการจัดการเรียนร่วมตามที่กล่าวมานั้น ทำให้ ทราบได้ว่ารัฐบาลประสบความสำเร็จในเชิงปริมาณส่วนในเชิงคุณภาพยังคงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ และควรศึกษา จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนเรียนร่วมของนักวิชาการส่วนใหญ่พบว่า

การจัดการเรียนร่วมยังไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อาทิ ผลการวิจัยของ เบญจา ชลธารันนที (2548: 3) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนร่วมพบว่าผลของการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ผ่านมายังไม่สามารถขจัดอุปสรรคบางประการในโรงเรียนทั่วไปที่เด็กและเยาวชนพิการเข้าไปเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิริลยา เรืองโรจน์วิชัย (2547: 106-111) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษามีอยู่หลายประการ เช่น ระบบบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หลักสูตร ผู้ปกครองนักเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การบริหารโรงเรียน ซึ่งการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการเรียนร่วมมักพบปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการที่มีความแตกต่างจากการบริหารโรงเรียนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญ

แต่จากศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาพบว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาทิ ผลงานวิจัยของวรวรรณ ธนพรธัญทิพย์ (2548: 93-97) และอัจฉริยา กุดหอม (2551: 233-236) ที่พบว่า มีปัญหาการจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานผลการดำเนินงานการปฏิรูประบบการศึกษาของธีระ รุญเจริญ (2553: 9-18) พบว่า การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษสามารถดำเนินการได้ระดับหนึ่ง รวมทั้งผลการวิจัยของวันทนีย์ บางเสน (2551: 137) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 พบว่า การเรียนร่วม ในด้านของเชิงปริมาณมีจำนวนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ในส่วนของเชิงคุณภาพยังมีปัญหาหลายประการทำให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาไม่เต็มตามศักยภาพเนื่องจากปัญหาหลายประการ ทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านนักเรียนและผู้ปกครอง จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่าปัญหาเชิงคุณภาพของการเรียนร่วมหรือประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาสมควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในเรื่องของประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม ระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยยังมีค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาว่ามืองค์ประกอบใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา และมีรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารการจัดการเรียนร่วม และเป็นฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐ และหลักสิทธิมนุษยชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา
3. เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียนพิการ และผู้ปกครองนักเรียนพิการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2555 จำนวน 698 โรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียนพิการ และผู้ปกครองนักเรียนพิการ จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา จำนวน 248 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ (Krejcie and Morgan, 1970: 606 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 303) และโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มอย่างง่ายจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา 42 เขตพื้นที่ โดยสุ่มโรงเรียนจากแต่ละเขตพื้นที่ตามสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูผู้สอนนักเรียนพิการ 1 คน และผู้ปกครองนักเรียนพิการ 1 คน รวมทั้งสิ้น 744 คน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนร่วมได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากผู้บริหารการศึกษา 2 คน อาจารย์ระดับอุดมศึกษา 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 2 คน และครูแกนนำจัดการเรียนร่วม 2 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ดังนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียนพิการ และผู้ปกครองนักเรียนพิการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's coefficients) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนร่วม 8 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ระยะที่ 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม โดยได้รับคืนจำนวน 666 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.52 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและการแจกแจงของข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ และความโด่ง วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบเพื่อยืนยันองค์ประกอบตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทำให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และความโด่งของตัวแปร

(n = 666)

ตัวแปร	\bar{X} *	SD	CV	Skewness	Kurtosis
คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร	4.05	.58	14.32	-.45	-.22
1. คุณลักษณะส่วนตัว	4.23	.56	13.24	-.61	.01
2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ	3.77	.74	19.63	-.49	.13
3. คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.14	.63	15.22	-.60	.26
พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร	4.04	.60	14.85	-.43	-.21
1. การสร้างแรงจูงใจ	4.15	.68	16.39	-.48	-.26
2. การติดต่อสื่อสาร	4.06	.70	17.24	-.51	.22
3. การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน	4.18	.64	15.31	-.50	-.16
4. การตัดสินใจ	4.06	.67	16.50	-.53	-.28
5. การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.80	.76	20.00	-.49	.11
6. การพัฒนาบุคลากร	3.98	.69	15.58	-.51	.32

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และ
ความโด่งของตัวแปร (ต่อ)

(n = 666)

ตัวแปร	\bar{X} *	SD	CV	Skewness	Kurtosis
บรรยากาศองค์การ	3.72	.69	18.55	-.34	-.11
1. นิเวศวิทยา	3.40	.92	27.06	-.41	-.20
2. สภาพแวดล้อม	3.82	.69	18.06	-.33	.13
3. ระบบสังคมในองค์การ	3.82	.72	18.85	-.42	.25
4. วัฒนธรรม	3.86	.73	18.91	-.51	.49
การวางแผนกลยุทธ์	3.67	.75	20.44	-.40	-.01
1. การกำหนดกลยุทธ์	3.64	.79	21.70	-.39	.04
2. การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	3.66	.80	21.86	-.44	.03
3. การติดตามประเมินผล	3.70	.77	20.81	-.38	-.01
ประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม	3.79	.71	18.73	-.68	.68
1. ความสามารถในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ร่วม	3.69	.82	22.22	-.66	.54
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตอิสระของนักเรียนพิการ	3.85	.78	20.26	-.70	.84
3. ความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียน	4.02	.75	18.66	-.69	.58
4. ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน	3.79	.76	20.05	-.58	.65
5. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	3.76	.80	21.28	-.53	.26
6. ความสามารถในการให้บริการการเรียนรู้ร่วม	3.63	.81	22.31	-.56	.35

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจากระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

จากตารางที่ 1 พบว่าตัวแปรสังเกตได้ ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา จากการประเมินด้วยมาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าใกล้เคียงกัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวแปรคุณลักษณะส่วนตัว ($\bar{x} = 4.23$) รองลงมาคือตัวแปรการสร้างแรงจูงใจ ($\bar{x} = 4.15$) ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือตัวแปรนิเวศวิทยา ($\bar{x} = 3.40$) รองลงมาคือตัวแปรการให้บริการการเรียนรู้ร่วม ($\bar{x} = 3.63$) ผลการวิเคราะห์ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมคือมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลมีความเหมาะสม โดยตัวแปรที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ตัวแปรคุณลักษณะส่วนตัว มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 ส่วนตัวแปรที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุดคือ

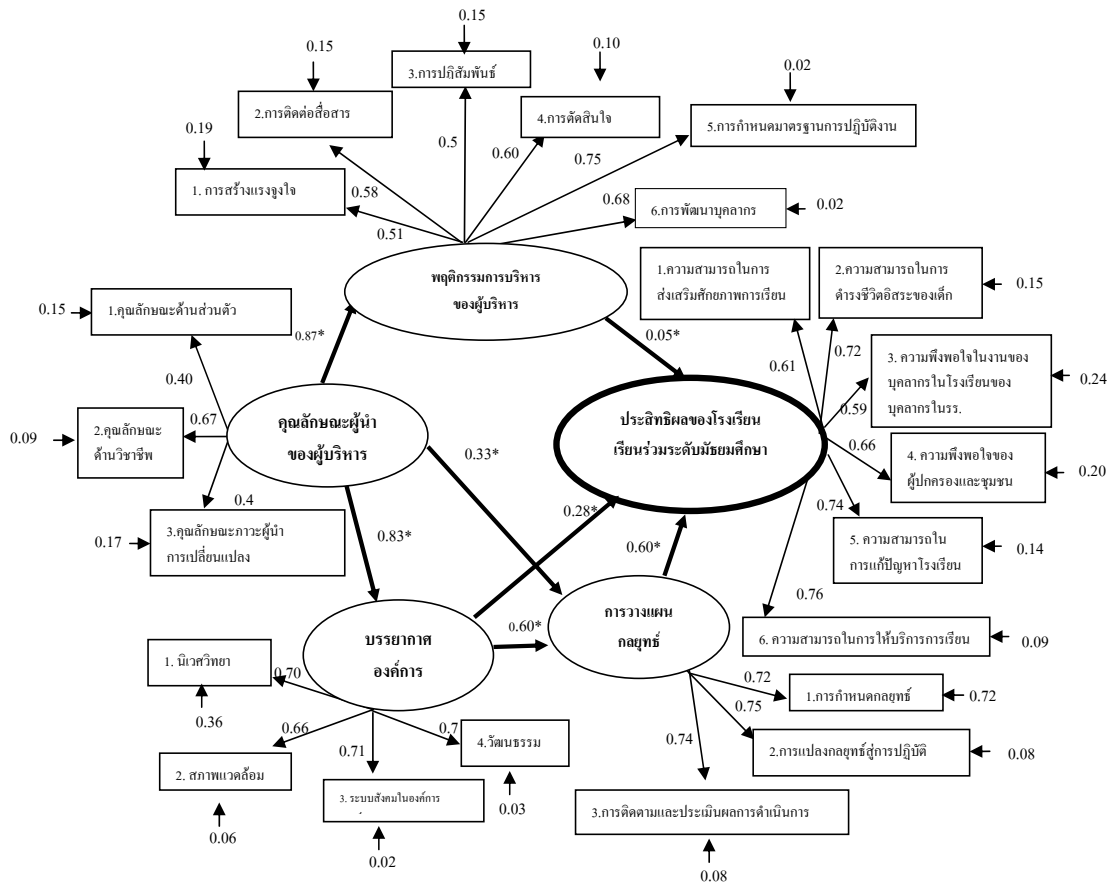
ตัวแปรนิเวศวิทยา มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .92 ค่าความเบี่ยงเบนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคือ มีค่าน้อยกว่า 2 โดยจากผลการวิเคราะห์ ค่าความเบี่ยงเบน ตัวแปรที่มีค่าความเบี่ยงเบนอยู่ในช่วง -0.33 ถึง -0.70 โดยตัวแปรที่มีค่าความเบี่ยงเบนมากที่สุดคือความสามารถในการดำรงชีวิตอิสระของนักเรียน พิกการ มีค่าเท่ากับ -0.70 ตัวแปรที่มีค่าความเบี่ยงเบนน้อยที่สุดคือ มิติทางสังคมในองค์กร มีค่าเท่ากับ -0.33 ค่าความโด่งของข้อมูลพบว่ามีค่าความโด่งอยู่ในช่วง -0.26 ถึง 0.84 โดยตัวแปรที่มีค่าความโด่งมากที่สุดคือความสามารถในการดำรงชีวิตอิสระของนักเรียนพิกการ มีค่าเท่ากับ 0.84 และตัวแปรที่มีค่าความโด่งน้อยที่สุดคือ การสร้างแรงจูงใจ มีค่าเท่ากับ -0.26 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ แสดงว่าทุกตัวแปรมีการกระจายใกล้เคียงโค้งปกติมีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการโครงสร้างได้

2. ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ หรือองค์ประกอบภายในของตัวแปรแฝงในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่าเมื่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 22 ตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก แสดงถึงความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่จัดอยู่เป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝงเดียวกันมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันในทางบวก แสดงถึงเป็นองค์ประกอบของตัวแปรแฝงนั้นจริง สอดคล้องกลมกลืนกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์การพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพที่ 1

* $p < .05$

($\chi^2 = 93.49$, $df=91$, $p\text{-Value} = 0.41$, $RMSEA = 0.01$, $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.97$, $SRMR = 0.02$)

ภาพที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาที่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่าองค์ประกอบหรือตัวแปรสังเกตในแต่ละตัวแปรแฝงของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยถือเป็นองค์ประกอบที่แท้จริงตามกรอบแนวคิดการวิจัยและสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง องค์ประกอบทุกตัวในแบบจำลองการวิจัยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่า 0.30 ทั้งนี้ในแต่ละตัวแปร ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคงที่ของค่าพารามิเตอร์เท่ากับ 1 โดยพิจารณาเลือกการกำหนดจาก ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงสุดในแต่ละองค์ประกอบ

ผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่กำหนดเป็นเส้นอิทธิพลตามสมมติฐานการวิจัยส่วนใหญ่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

1) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารไปยังตัวแปรพฤติกรรมกรรมการบริหาร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.87

2) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ไปยังตัวแปรแฝงบรรยากาศองค์การ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.83

3) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ไปยังตัวแปรแฝงการวางแผนกลยุทธ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.33

4) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงบรรยากาศองค์การ ไปยังตัวแปรแฝงการวางแผนกลยุทธ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.60

5) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงพฤติกรรมกรรมการบริหาร ไปยังตัวแปรแฝงประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.05

6) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงบรรยากาศองค์การไปยังตัวแปรแฝงประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.28

7) เส้นอิทธิพลจากตัวแปรแฝงการวางแผนกลยุทธ์ไปยังประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.60

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาพบว่า รูปแบบจำลองตามแบบมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลอง ได้แก่ ค่า Chi-square, p-Value, X^2/df , RMSEA, GFI, AGFI, CFI, PGFI, NFI, PNFI, CN, และ SRMR มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 93.49 ที่องศาอิสระเท่ากับ 91 ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ 0.41 ค่า X^2/df เท่ากับ 1.03 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.01 ดัชนี GFI เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนี AGFI เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ 1.00 ค่า PGFI เท่ากับ 0.36 ค่า NFI เท่ากับ 1 ค่า PNFI เท่ากับ 0.39 ค่า CN เท่ากับ 905.42 และค่า SRMR เท่ากับ 0.02 แสดงให้เห็นว่า ค่าความน่าจะเป็น มีค่าสูงกว่า 0.05 ค่า X^2/df มีค่าน้อยกว่า 2.00 ค่า RMSEA มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดัชนี GFI มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป ค่าดัชนี AGFI มีค่าตั้งแต่ .09 ขึ้นไป ค่าดัชนี CFI มีค่าตั้งแต่ .09 ขึ้นไป ค่า PGFI มีค่าตั้งแต่ 0.05 ค่า NFI มีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป PNFI มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 ค่า CN มีค่ามากกว่า 200 และค่า SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และค่า RMSEA มีค่าน้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ส่วนการพิจารณา และวิเคราะห์ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุขององค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปแบบจำลองนั้น สามารถพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

ตัวแปรผล ตัวแปรเหตุ	พฤติกรรมกร บริหารของผู้บริหาร			บรรยากาศองค์การ			การวางแผน กลยุทธ์			ประสิทธิผลของ โรงเรียนเรียนร่วม		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
คุณลักษณะผู้นำของ ผู้บริหาร	.87*	-	.87*	.83*	-	.83*	.83*	.50*	.33*	.77*	.77*	-
พฤติกรรมกรบริหารของ ผู้บริหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.05*	-	.05*
บรรยากาศองค์การ	-	-	-	-	-	-	.60*	-	.60*	.64*	.36*	.28*
การวางแผนกลยุทธ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.60*	-	.60*

* p < .05 TE = อิทธิพลรวม DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10
ค่าความ เที่ยง	0.58	0.69	0.63	0.79	0.97	0.96	0.58	0.89	0.97	0.94
	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18	Y19	
	0.88	0.88	0.88	0.77	0.60	0.63	0.76	0.85	0.87	
สมการโครงสร้างตัวแปรแฝงใน	PLCD			BMOD		OZOC		SPAF		AEIS
ค่า R-SQUARE	1.00			0.76		.69		.80		.79

จากตารางที่ 2 พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ตัวแปรคือ การวางแผนกลยุทธ์ โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.60 บรรยากาศองค์การ โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.28 และพฤติกรรมกรการบริหารของผู้บริหาร โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.05 และพบตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

1) ตัวแปรคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรพฤติกรรมกรการบริหารของผู้บริหารไปยังตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ด้วยค่าอิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.77

2) ตัวแปรคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านตัวแปรบรรยากาศองค์การ และผ่านตัวแปรการวางแผนกลยุทธ์ ไปยังตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม ด้วยค่าอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ 0.64 ตัวแปรแฝงในรูปแบบจำลองที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม 4 ตัวแปร ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร 2) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร 3) บรรยากาศองค์การ และ 4) การวางแผนกลยุทธ์ โดยภาพรวมแล้วมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย ร้อยละ 79 โดยดัชนีความกลมกลืนของรูปแบบ ได้แก่ ค่า Chi-square, p-Value, RMSEA, GFI, AGFI, SRMR และ ค่า Largest Standardized Residual เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งหมายความว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผล

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วพบว่า องค์ประกอบที่มีค่าอิทธิพลโดยรวมสูงสุดจากมากไปหาน้อย สามารถพิจารณาค่าอิทธิพลของรายองค์ประกอบตามค่าอิทธิพลรวม มีข้อค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลรวมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาโดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.77 ซึ่งเป็นค่าสูงสุด โดยผ่านตัวแปรพฤติกรรมการบริหารบรรยากาศองค์การ และการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุรเจต ไชยพันธ์พงษ์ (2549: 77, 243) ได้กล่าวโดยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ และความคิดเห็นของทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2554: 200) เกี่ยวกับทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ว่าการพัฒนาองค์การไปสู่องค์การสมรรถนะสูงซึ่งเป็นองค์การที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนได้ต้องอาศัยผู้นำการเปลี่ยนแปลง และมีจิตสำนึกตระหนักถึงบทบาทขององค์การ ด้วยโรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามที่ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008: 22-23) ได้วิเคราะห์โรงเรียนในฐานะองค์การว่าโรงเรียนเหมือนเป็นระบบสังคมมีองค์ประกอบที่สำคัญหรือระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อกันและต่อประสิทธิผลองค์การ หรือส่งผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ ได้แก่ แรงกดดันจากสภาพแวดล้อม ทรัพยากรบุคคลแหล่งเงินทุน นโยบาย และพันธกิจของคณะกรรมการบริหาร เทคนิควิธีการและวัสดุโครงสร้างปัจเจกบุคคล เป็นต้น รวมทั้งสมหมาย อ่ำดอนกลอย (2551: 131-32) ได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำส่งผลทางตรงไปยังตัวแปรการวางแผนกลยุทธ์ และผลการวิจัยของธนวิน ทองแพง (2549: 190) พบว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ความพึงพอใจในงานของบุคลากร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร และบรรยากาศองค์การ ร่วมกันทำนายประสิทธิผล

ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้ร้อยละ 57 และผลการวิจัยของสมจิตร พึ่งหรรษาพร (2552: <<http://...>>) ที่พบว่าปัจจัยเชิงระบบในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และปัจจัยเชิงระบบในการบริหารที่สถานศึกษาควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมและปัจจัยระบบการเมือง ดังนั้น สามารถกล่าวได้ว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา นั้น นอกจากประกอบด้วยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ในฐานะผู้นำองค์กรแล้วยังต้องประกอบด้วยบรรยากาศองค์การ การวางแผนกลยุทธ์ และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ย่อมแสดงให้เห็นทราบว่าหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาสามารถบริหารจัดการให้โรงเรียนมีประสิทธิผลได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ รวมทั้งมีการสร้างหรือมีบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม

2. บรรยากาศองค์การมีค่าอิทธิพลรวมสูงเป็นอันดับสอง และมีค่าอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา และมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนกลยุทธ์ รวมทั้งส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาโดยผ่านการวางแผนกลยุทธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญจันทร์ สีสันต์ (2554: 135) ที่ได้ศึกษาพบว่าบรรยากาศองค์การมีค่าอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จในการจัดการความรู้ของโรงเรียนในฝัน และรวมทั้งสอดคล้องกับความสำเร็จของการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ซึ่งองค์ประกอบย่อยในโครงสร้างซีทนั้น ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ และตัวแปรสังเกตได้ของบรรยากาศองค์การ ดังนั้นบรรยากาศองค์การในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างบรรยากาศองค์การ ซึ่งบรรยากาศขององค์การส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ และส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

3. การวางแผนกลยุทธ์มีค่าอิทธิพลรวมเป็นอันดับสาม และมีค่าอิทธิพลทางตรงกับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมุกดา พัฒนะอนเนก (2553: 81,149) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบบริหารการได้ยีนโรงเรียนโสตศึกษาต้นแบบโดยการทดลองสองภาษา ซึ่งพบว่าการบริหารจัดการที่ดี (การวางแผน การจัดสรรปัจจัยต่าง ๆ) มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนพิการ พรพรรณน สมบูรณ์ (2552: 280) ได้ทราบว่าองค์ประกอบและรูปแบบของการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา การวางแผนการเปลี่ยนผ่านเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา

4. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีค่าอิทธิพลรวมน้อยที่สุด และอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาโดยอิทธิพลทางตรงมาจากคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประยงค์ ชูรักษ์ (2548: 93-94) ที่พบว่า พฤติกรรม

การบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และผลการวิจัยของ วิมลรัตน์ บุญชู (2549: 149) ได้ทำการวิจัย ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกสูงสุดต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน คือ พฤติกรรมผู้บริหาร นอกจากนี้แล้ว ทรวงยศ แก้วมงคล (2555: 160) ได้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านพฤติกรรมภาวะผู้นำ พฤติกรรมการตัดสินใจ และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้น ผลการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะของผู้นำของผู้บริหารโดยผ่านพฤติกรรมการบริหาร ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเรียนร่วมระดับมัศึกษามีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลโดยรวมสูงสุดที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านส่วนตัว ซึ่งประกอบด้วย บุคลิกภาพ สถิติปัญญา เซอร์วิปัญญา สังคม และคุณธรรม 2) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ วิชาการ และความสามารถในการบริหาร และ 3) คุณลักษณะภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพล การตัดสินใจ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการพัฒนาบุคลากร เพราะจากผลการวิจัยนอกจากจะมีอิทธิพลโดยรวมสูงสุดแล้ว ยังมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการบริหาร อิทธิพลทางตรงต่อบรรยากาศองค์การ และอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนกลยุทธ์ เพราะเมื่อผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมมีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารแล้วจะสามารถบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมกับผู้ร่วมงานและเครือข่ายโดยการสร้างบรรยากาศองค์การ การดำเนินการการวางแผนกลยุทธ์ด้วยการแสดงพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสม เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม อาทิ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สถานศึกษาต่าง ๆ และโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมควรมีการพัฒนา และให้ความสำคัญกับการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นควรมีการพัฒนาด้านการจัดทำ การวางแผนกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล ด้วยเหตุที่แผนกลยุทธ์จะสามารถบ่งบอกถึงเป้าหมาย แนวทาง และเป็นคู่มือในการดำเนินงานของโรงเรียนที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปสู่ภาคปฏิบัติได้ สามารถวัดผล

ประเมินผลงานได้ สามารถปรับและพัฒนาตามแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพด้วยวงจรเดมมิ่ง (Deming cycle)

1.3 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างและการจัดบรรยากาศองค์การในโรงเรียน เนื่องจากบรรยากาศองค์การเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยนิเวศวิทยา สภาพสิ่งแวดล้อม ระบบสังคมในองค์การ และวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านนิเวศวิทยา ซึ่งจะผลต่อการทำงานของบุคลากร ทั้งด้านขวัญกำลังใจ เจตคติ ค่านิยมในการทำงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ สื่ออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือในการทำงาน เครือข่ายชุมชน เป็นต้น

1.4 จากผลการตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมกับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาผ่านพฤติกรรมกรรมการบริหาร การวางแผนกลยุทธ์ และบรรยากาศขององค์การ ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสามารถใช้พฤติกรรมกรรมการบริหาร การวางแผนกลยุทธ์ และบรรยากาศองค์การเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมให้มีประสิทธิผล โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการตามแนวทางขององค์การที่เป็นระบบเปิดหรือองค์การสมัยใหม่ซึ่งเป็นองค์การที่มีพลวัตและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นการที่ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำองค์การจึงควรได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการบริหารองค์การสมัยใหม่ โดยเฉพาะการวางแผนกลยุทธ์และการจัดบรรยากาศองค์การ

1.5 จากผลการศึกษาขององค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการบริการเรียนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ย่อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัศึกษามีบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการเรียนร่วมบรรลุเป้าหมายได้น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถด้านอื่น ๆ อาจเนื่องจากโรงเรียนบางแห่งยังขาดความพร้อมในการให้บริการเรียนร่วมในด้านต่าง ๆ เช่น ขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทาง ขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เป็นต้น ประกอบกับในแต่ละจังหวัดมีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดที่เอื้อต่อการให้บริการเรียนร่วมสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการเรียนร่วม นอกจากนี้ยังมีองค์การเอกชนหลายองค์การได้เข้ามามีบทบาทในการให้บริการเรียนร่วมกับโรงเรียนและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปนี้

2.1 ควรมีทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมในลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research)

ด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (participation action research) หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับ (multi-level causal model) ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนร่วม โดยใช้หน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ต่างระดับกัน

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมในประเด็นอื่น อาทิ การพัฒนาตัวบ่งชี้ของประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วม การพัฒนารูปแบบระบบประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนเรียนร่วม เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วม และรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีประสิทธิผลด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม

สรุป

จากการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ สติปัญญา เซวาน์อารมณ์ สังคม และคุณธรรม 2) ด้านบรรยากาศองค์การ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ นิเวศวิทยา สภาพแวดล้อม ระบบสังคม ในองค์การ และวัฒนธรรม 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล และ 4) ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการพัฒนาบุคลากร

2. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละตัวแปรแฝงของโมเดลการวิจัยถือเป็นองค์ประกอบที่แท้จริง และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง องค์ประกอบทุกตัวในโมเดลการวัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.30 ขึ้นไป องค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาพบว่ามี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ บรรยากาศองค์การ และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางอ้อม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผล

ของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาโดยผ่านพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร บรรยายภาค
องค์การ และการวางแผนกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการพัฒนารูปแบบโดยการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบความสัมพันธ์
เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนา
มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายค่าความแปรปรวน
ประสิทธิผลโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 79

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553, ธันวาคม 30). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 464/2553 แถลงผลงาน 19
โครงการ 19 ความสำเร็จด้านการศึกษาในรอบปี. ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี, 1-2.
- ทองยศ แก้วมงคล. (2555). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2554). **ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ธนวิน ทองแพง. (2549). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: ชั่วฟ้า.
- บุญจันทร์ สีสันต์. (2554). **การพัฒนาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อผลสำเร็จในการจัดการความรู้ของโรงเรียนในฝัน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจา ชลธารินทร์. (2548). **การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำ
นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็กและเยาวชนพิการ**. กรุงเทพฯ:
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ประยงค์ ชูรักษ์. (2548). **พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพรรณ สมบูรณ์. (2552). **รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนเรียนร่วมสู่
การทำงานของนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษา**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551. (2551). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่มที่ 125). ตอนที่ 48 ก (5 กุมภาพันธ์).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3). พ.ศ. 2553. (2553). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่มที่ 127). ตอนที่ 45 ก (12 กรกฎาคม)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มุกดา พัฒนะอนง. (2553). **การบริหารงานบริการการได้ยินของโรงเรียนโสตศึกษาต้นแบบ ทดลองสองภาษาในประเทศไทย**. คุษุณีพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรวรรณ ธนพรธัญพิพย์. (2548). **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วันนีย์ บางเสน. (2551). **การศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549**. สงขลา: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วิมลรัตน์ บุญชู. (2549). **องค์ประกอบที่สัมพันธ์เชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุษุณีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรลยา เรืองโรจน์วิชัย. (2547). **สภาพปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการเรียนร่วม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมจิตร พึ่งหรรษาพร, บาทหลวง. (2552). **การวิเคราะห์เชิงระบบในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษาเครือข่ายคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรคุษุณีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2551). **ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุษุณีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). **รายงานความก้าวหน้าการติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.

- สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉริยา กุดหอม. (2551). การศึกษาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม: การวิจัยพหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (2008). Educational administration theory-research practice (8th ed.). Singapore: McGraw-Hill.